

Пілігач О. Г.,

*науковий співробітник відділу навчання мов
національних меншин та зарубіжної літератури*

Інститут педагогіки НАПН України

м. Київ, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ВИМОГ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ У ПІДРУЧНИКАХ РУМУНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 1-2 КЛАСІВ

Нові підручники «Limba română. Abecedar» («Румунська мова. Буквар», автори: О. Пілігач, Г. Магас, Л. Гостюк) [2] та «Limba română și citirea» («Румунська мова та читання», автори: О. Пілігач, Г. Магас, О. Скрипа) [3] для учнів 1–2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою розроблені відповідно до Державного стандарту початкової освіти [1] та Типової освітньої програми [4].

Зміст підручників націлений на розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей румунською (рідною) мовою, розвиток здатності спілкуватися нею для духовного, культурного й національного самовияву, формування шанобливого ставлення до культурної спадщини; мовленнєво-творчих здібностей, збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, формування навичок усвідомленого підходу до розуміння та порівняння елементів української й румунської мовних систем для подальшого планомірного їх вивчення.

Пропонований авторами навчальний матеріал підручників «Limba română. Abecedar» (автори: О. Пілігач, Г. Магас, Л. Гостюк) та «Limba română și citirea» (автори: О. Пілігач, Г. Магас, О. Скрипа) відповідає сучасним науковим концепціям, орієнтований на практичне використання, відображає зв'язок з повсякденним життям. Добір навчального матеріалу та його методичний супровід у підручниках зумовлено такими завданнями:

- виховати в учнів позитивне ставлення та пізнавальний інтерес до румунської (рідної) мови, до читання дитячої книжки;
- розвивати мислення, мовлення, уяву, інтелектуальні й літературно-творчі здібності школярів, сприяти індивідуальному самовияву учнів та взаємодії між ними через розвиток комунікативних умінь;
- формувати повноцінні навички читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формувати вміння працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомити учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, сформувати прийоми самостійної роботи з дитячою книжкою;

- формувати вміння працювати з текстами різних видів;
- формувати вміння досліджувати мовні одиниці і явища, презентувати початкові лінгвістичні знання і норми румунської (рідної) мови;
- залучити молодших школярів до практичного застосування умінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Мовний матеріал, презентований у підручниках румунської мови для 1–2 класів, розглядається авторами не лише як резерв для формування в молодших школярів окремих пропедевтичних знань про систему румунської мови, але й як джерело для їх мовленнєвого, загальнокультурного та соціального розвитку, самоідентифікації, громадянського й патріотичного виховання.

Вкрай відповідально автори підручників підійшли й до відбору матеріалу для читання. Зміст дібраних творів розкриває перед дітьми різноманітність навколишнього світу, людських взаємин, сприяє розвитку почуттів гармонії та краси, формуванню особистісного ставлення до дійсності. Завдання до творів спрямовані на розвиток читацьких навичок: сприймати і відтворювати мовними засобами картин життя, змальованих письменником, розуміти авторську позицію; висловлювати власне ставлення до прочитаного, героїв, їх учинків; виявляти в тексті засоби вираження емоцій, почуттів, ставлення до героїв. Окремі завдання покликані формувати в учнів уявлення про слово як засіб створення художнього образу, а також виховувати пошану до рідної мови.

Зміст підручників «Limba română. Abecedar» та «Limba română și citirea» має потенціал для формування ключових та предметних компетентностей здобувачів освіти, вмінь вчитися впродовж життя, забезпечує можливості для здійснення учнями самостійної освітньої діяльності. Чимала частка вправ і завдань зазначених підручників ґрунтуються на засадах педагогіки партнерства та передбачають співпрацю, співтворчість усіх учасників освітнього процесу. Авторі пропонують завдання, зорієнтовані на формування особистісних цінностей, соціальної поведінки, що мають забезпечити успішну адаптацію і соціалізацію дітей серед однолітків й у суспільстві загалом. Крім того, наявні й завдання, що сприяють, розвитку інтелектуальної сфери молодших школярів, а саме критичного та творчого мислення, а також позитивно впливають на гармонізацію емоційної сфери учнів, забезпечують розвиток емоційного інтелекту.

Список літератури:

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
2. Румунська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закл. заг. серед. осв. з навч. рум. мовою (у 2-х частинах) : Ч. 1 / О.Г. Пілігач, Г.І. Магас, Л.М. Гостюк. Львів : Світ, 2018. 80 с. (Ч. 2. 80 с.)

3. Румунська мова та читання : підручник для 2 класу з навчанням румунською мовою закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) : Частина 1 / О.Г. Пілігач, Г.І. Магас, О.К. Скрипа. Львів : Світ, 2019. 128 с. (Ч. 2. 128 с.)
4. Типова навчальна програма з румунської мови. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>